

I medfør af Forretningsorden for Inatsisartut §33, stk. 3, nr. 1, fremsætter formanden for delegation for Inatsisartut i Vest Nordisk Råd følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Inatsisartut tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2020:

Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering at arbejde for, at Grønland og Færøerne opnår associeret medlemskab i Verdenssundhedsorganisationen.

(Delegationsformand Pipaluk Lynge-Rasmussen)

Begrundelse

Verdenssundhedsorganisationen, WHO, er en særorganisation, der hører under de Forenede Nationer, FN, som blev oprettet under den Internationale Sundhedskonference i New York den 22. juli 1946 ved underskrivelsen af statutten for Verdenssundhedsorganisationen. Formålet med organisationen er at skaffe alle folkeslag den bedst mulige sundhedstilstand, hvor staterne bl.a. anerkender at, ”besiddelse af den højest opnåelige sundhedstilstand er en af hvert menneskeligt væsens rettigheder uden hensyn til race, religion, politisk overbevisning eller social stilling”.

WHO forsyner medlemsstaterne med bl.a. videnskabs- og evidensbaseret strategisk støtte og teknisk assistance i forhold til at implementere WHO’s normer, standarder og aftaler. Sundhedsorganisationen har ligeledes en enorm videnkapital inden for sundhed og et omfattende forskningsnetværk, der giver adgang til nyeste viden og værktøj til at håndtere forskellige udfordringer, men også historisk viden der kan bruges til at analysere nuværende tilstande.

Der eksisterer i dag et samarbejde mellem Grønland/Færøerne og Verdenssundhedsorganisationen blandt andet gennem det danske Sundheds- og Ældreministerium, hvor Grønland og Færøerne bliver inviteret til at deltage ved Verdenssundhedsorganisationens generalforsamlinger. Grønland har dog i nogle tilfælde måtte melde afbud til generalforsamlingen pga. kapacitetsmæssige årsager, men deltager i andre arrangementer, som WHO’s regionale kontor i København inviterer til.

Island har været medlem af Verdenssundhedsorganisationen siden 17. juni 1948, mens Grønland og Færøerne ikke er direkte repræsenteret ved Verdenssundhedsorganisationen, men

bliver i begrænset omfang inddraget på nogle sundhedsfaglige områder gennem det danske Sundheds- og Ældreministerium.

Grønland har med sin særskilte geografiske placering og særskilte genetiske nedstamning andre sundhedsmæssige forudsætninger og udfordringer set i forhold til Danmark, hvorfor prioriteringer og forskningsmæssige interesser inden for sundhed kan være forskellige. Ligesom Færøerne de sidste par år har vist interesse for at blive associeret medlemmer af Verdenssundhedsorganisationen for at tage opgaven i egne hænder.

Enhver stat kan ifølge artikel 3 i WHO's statut blive medlemmer af organisationen, ligesom territorier, som ikke selv har ansvaret for deres udenrigsanliggender, af sundhedsforsamlingen kan optages som associerede medlemmer, når myndigheden, der har ansvaret for territoriets udenrigsaffærer, søger herom.

Grønland og Færøerne har jf. ovenstående artikel i WHO's Statut mulighed for at søge om at blive associerede medlemmer af WHO, når/hvis Danmark søger herom.

Det er Vestnordisk Råds overbevisning, at de to selvstyrende landstyrer vil få stor nytte af at blive associerede medlemmer, da de begge har vidt forskellige sundhedsmæssige forudsætninger og udfordringer, som de bedst vil kunne håndtere på deres egen måde.